

PŘÍDAVNÁ JMÉNA – SAMOSTATNÁ PRÁCE

SKLOŇOVÁNÍ

1. Přeložte slovní spojení:

letní noc, podzimní slunce, podzimní deště, loňský sníh, velký závod, domácí úloha, v dnešních novinách, na mezinárodním veletrhu, dobré příklady, lepší kniha, na jižní Moravě, s upřímným pozdravem, vnitřní záležitosti, na Dálném Východě, cizí kufr, v kontrolní práci, hubený člověk, na střední škole, špatná rada, vnitřní a zahraniční politika, po dřevěných schodech, pracovní doba

2. Přeložte slovní spojení:

sluneční hodiny, sportovní oděv, polární kraje, konkrétní případ, knižní výraz, hlavní nádraží, textilní továrna, vlastní dům, východní a západní země, měsíční lístek, kontrolní otázky, infekční žloutenka, Turgeněvovy Lovcovy zápisky, Leonovův Ruský les, básníkův rodný dům, Haškův Dobrý voják Švejk, učitelův syn, autorův podpis, autorská práva

3. Přeložte věty:

1. V kritice se mluvilo především o Hrubínově hře Křišťálová noc. 2. Před dvěma měsíci jsme se přestěhovali z Nerudovy ulice na Smetanovo nábřeží. 3. Zašli jsme se podívat na básníkův rodný dům. 4. Řečník mluvil o spisovatelově životě a díle. 5. V lese je slyšet ptačí zpěv. 6. Velbloudí srst je velmi drahá. 7. U někoho se projevuje přímo štičí dravost. 8. Kluci přinesli do třídy vrabčí hnízda. 9. V dálce bylo vidět statkářskou usedlost.

KRÁTKÉ TVARY PŘÍDAVNÝCH JMEN

1. Přeložte a užívejte krátké tvary přídatných jmen:

1. Situace je všem jasná. 2. Můj dědeček je už velmi starý. 3. Ty se znáš s naším doktorem? 4. Uznávám, že jsi měl tehdy pravdu. 5. Úplně s vámi souhlasím. 6. Tyhle šaty se mi nehodí – jedny jsou veliké a druhé malé. 7. Je příliš nepozorný, než aby zpozoroval svou chybu. 8. Byt je sice dost velký, ale pro naši rodinu je malý. 9. Dobrý vedoucí je náročný především sám na sebe. 10. Je příliš zaměstnán, než aby šel s námi na procházku.

2. Přeložte:

1. Naše přátelství je nezníčitelné. 2. Ty chyby se dají lehko opravit. 3. Tuberkulóza je vyléčitelná. 4. Svět je poznatelný. 5. Naše setkání je nezapomenutelné. 6. Mír je nejen možný, ale i nutný. 7. Buďte tak laskav, otevřete mi ty dveře. 8. Buďte pozorní, nenadělejte zbytečné chyby. 9. Buďte k sobě navzájem uctiví. 10. Buďte opatrný (opatrná, opatrní). 11. Jste na mne příliš hodný. 12. Jak jsi směšný! 13. Máte pravdu, neměl jsem tam jezdit. 14. Jsem rád, že jste se mnou spokojen. 15. Kdo má pravdu a kdo je vinen? 16. Jsi dnes velmi rozrušen, uklidni se. 17. Znáš se s mým otcem? 18. Jsem tak šťastná, že se mi podařilo udělat zkoušku na jedničku. 19. Sukně je mi krátká, šaty jsou mi úzké v pase. 20. Vláda je vysoké postavy. 21. Ural je bohatý na nerosty. 22. Už nejsem schopen dál pracovat, musím si odpočinout. 23. Souhlasíte se mnou? 24. Jste dnes velmi smutná, Evo. 25. Váš návrh je nepřijatelný. 26. Jsem vám tak vděčná za vaši pomoc! 27. Jaká jsi dnes veselá! 28. Ty jsi takový hodný! 29. Počasí je překrásné, ale večer bude studený. 30. Marie je dnes hezká.

STUPŇOVÁNÍ PŘÍDAVNÝCH JMEN

1. Přeložte věty do českého jazyka. Utvořte 1. stupeň k stupňovaným přídavným jménům, věnujte pozornost způsobu vyjádření stupňování v ruštině:

1. Отец старше мамы, значит мама моложе отца. 2. Шерсть дороже шёлка, значит шёлк дешевле шерсти. 3. Зимний день короче летнего, значит летний дольше. 4. Железо мягче стали, значит сталь тверже. 5. Водород легче кислорода, значит кислород тяжелее. 6. Море больше озера, значит, озеро меньше. 7. Брат сильнее сестры, значит сестра слабее. 8. Создан бетон прочнее стали, легче воды. 9. Новые квартиры гораздо удобнее прежних. 10. Рассказ меньше романа. 11. Луна ближе к Земле, чем Солнце. 12. Карпатские горы ниже Кавказских гор. 13. Чёрное море глубже Каспийского. 14. Уральские горы богаче полезными ископаемыми, чем другие горные цепи на земном шаре. 15. Гром становился всё громче. 16. Еловый лес гуще соснового. 17. Климат Африки жарче климата Европы. 18. Раствор надо сделать жиже. 19. Западные склоны Анд круче восточных. 20. Медь легче золота, но тяжелее железа. 21. Весной суше, чем осенью. 22. Алмаз тверже стекла. 23. Эвкалиптовые леса Австралии реже лесов Европы. 24. Босфорский пролив уже Дарданельского. 25. Днепр шире Дона. 26. Ключевая вода чище речной. 27. Молнии становились всё чаще и чаще. 28. Планета Венера на небе ярче всех других звёзд и планет.

2. Přeložte:

1. V tomto roce bych chtěl dělat nějakou zajímavější práci. 2. Tento byt je pohodlnější než ten, který jsme měli dříve, ale je také dražší. 3. Není nic snazšího, než se o tom přesvědčit. 4. Vypište si z referátu nejdůležitější myšlenky. 5. Učitel dal žákům jen nejnütnější pokyny, jak vypracovat domácí úkol. 6. Lístky, které jsem vám koupil, jsou nejdražší. 7. Vyjmenujte několik neznámějších ruských spisovatelů. 8. Věřina písemná práce byla nejlepší. 9. Předevčirem bylo nemocnému nejhůře. 10. Nejjednodušší bude, když si spolu promluvíme mezi čtyřma očima. 11. To je nesmírně cenný rukopis. 12. Považuji ho za velmi schopného pracovníka. 13. Na stole byl prostřen nejnovější ubrus. 14. Který obraz je nejlacinější?

3. Přeložte následující ustálená slovní spojení s tvary 3. stupně na -ейший, -ащийся. Povšimněte si, že překlad ne vždy odpovídá tvarům stupňování v originále:

талантливейший ученик, крупнейший учёный, злейший враг, вернейший друг, честнейший человек, кричать от боли при малейшем движении, говорить чистейшим языком, сделать без малейшего колебания, с глубочайшим уважением, строжайший выговор (запрет), новейшие сведения, рассказать до мельчайших подробностей, в кратчайший срок, в ближайшее время, при дальнейшем рассмотрении, в дальнейшем

4. Přeložte následující ustálená slovní spojení. Povšimněte si, že překlad s tvary stupňování přídavných jmen ne vždy odpovídá originálu:

velmi bohatá úroda, velmi skromný člověk, velmi zajímavá historie, velmi důležitá událost, nejnovější objev, velmi obtížná situace, velmi vzácný případ, velmi hluboké znalosti, nejkratší cesta, mimořádně talentovaný básník, očekáváme další zprávy, nejbližší vzdálenost, nejbližší budoucnost, hluboké ticho, velmi přísná kontrola

5. Přeložte do ruštiny české věty s tvary 2. stupně přídavných jmen. Všimněte si, že tento typ nelze překládat doslovně, tj. slovo od slova:

1. Bydlí tu jeden starší pán. 2. Požádali ho, aby napsal kratší povídku pro dětský časopis. 3. Podnikl delší cestu na Slovensko. 4. Chceme si koupit menší domek. 5. Náš ředitel se zítra vrátí po kratší nepřítomnosti. 6. Pochází z chudší rodiny. 7. V našem městě je několik zámožnějších rodin. 8. Pro naše hosty jsme připravili menší dárky.

6. Přeložte do ruštiny české věty s tvary pro 2. a 3. stupeň přídavných jmen. Všimněte si, že tento typ nelze překládat doslovně, tj. slovo od slova:

1. Hovořili jsme s nejlepším hercem tohoto divadla. 2. Nemáte na skladě nějaké lepší druhy látek? 3. Víc se nám líbil právě ten menší pokoj. 4. Se svou starší sestrou jsem se neviděl už několik roků. 5. Dědeček Jan je nejstarší v celé rodině. 6. Nejmladší dítě bývá většinou nejrozmazanější. 7. Viděl jsem už horší sportovní výkon. 8. Práce mi bude trvat přinejmenším ještě čtyři dny. 9. V nejhorším případě zůstaneme na noc v hotelu. 10. Vyjeli jsme výtahem z nejnižšího poschodí do nejvyššího.

KLÍČ

СКЛОНЕНИЕ

1)

летняя ночь, осеннее солнце, осенние дожди, прошлогодний снег, большой завод, домашнее задание, в сегодняшней газете, на международной ярмарке, хорошие примеры, лучшая книга, в южной Моравии, с искренним приветом, внутренние дела, на Дальнем Востоке, чужой чемодан, в контрольной работе, худой человек, в среднюю школу, плохой совет, внутренняя и внешняя политика, по деревянной лестнице, рабочее время

2)

солнечные часы, спортивная одежда, полярные края, конкретный случай, книжное выражение, главный вокзал, текстильная фабрика, собственный дом, восточные и западные страны, месячный билет, контрольные вопросы, инфекционная желтуха, «Записки охотника» Тургенева, «Русский лес» Леонова, родной дом поэта, «Бравый солдат Швейк» Гашека, сын учителя, подпись автора, авторские права

3)

1. В критике говорилось прежде всего о пьесе Грубина «Хрустальная ночь». 2. Два месяца тому назад мы переселились с улицы имени Неруды на набережную имени Сметаны. 3. Мы пошли посмотреть родной дом поэта. 4. Оратор говорил о жизни и творчестве поэта. 5. В лесу слышно птичье пение. 6. Верблюжья шерсть очень дорога. 7. Кое у кого проявляется прямо щучья хищность. 8. Мальчики принесли в класс воробьи гнезда. 9. Вдали видна была помещичья усадьба.

КРАТКАЯ ФОРМА ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ

1)

1. Обстановка всем ясна. 2. Мой дедушка уже очень стар. 3. Ты знаком с нашим врачом? 4. Я признаю, что ты был тогда прав. 5. Я вполне согласен с вами. 6. Это платье мне не подходит, одно велико, а другое мало. 7. Он слишком невнимателен, чтобы заметить свою ошибку. 8. Хотя квартира большая, для нашей семьи она, однако, уже мала. 9. Хороший руководитель (заведующий) требователен прежде всего сам к себе. 10. Он слишком занят, чтобы пойти с нами на прогулку.

2)

1. Наша дружба нерушима. 2. Эти ошибки легко исправимы. 3. Туберкулёз излечим. 4. Мир познаваем. 5. Наша встреча незабываема. 6. Мир не только возможен, но и необходим. 7. Будьте так любезны (добры), откройте мне эту дверь. 8. Будьте внимательны, не допустите (не сделайте) лишних ошибок. 9. Будьте друг к другу внимательны (будьте с другом вежливы). 10. Будьте осторожны. 11. Вы ко мне слишком добры. 12. Какой ты смешной! 13. Вы правы, мне не дадо было туда ездить. 14. Я рад, что вы мной довольны. 15. Кто прав и кто виноват? 16. Ты сегодня очень взволнован, успокойся. 17. Ты знаком с моим отцом? 18. Я так счастлива, что мне удалось сдать экзамен на отлично. 19. Юбка мне коротка, платье мне тесно в талии. 20. Володя высок ростом (восокого роста). 21. Урал богат ископаемыми. 22. Я уже не способен дальше работать, я должен отдохнуть. 23. Вы со мной согласны? 24. Вы сегодня очень грустны, Ева. 25. Ваше предложение неприемлемо. 26. Я вам так благодарна за вашу помощь. 27. Какая ты весёлая! 28. Ты такой добрый! 29. Погода прекрасная, но вечер будет холодный. 30. Мария сегодня красива.

STUPŇOVÁNÍ PŘÍDAVNÝCH JMEN

1)

1. Otec je starší než matka, tak tedy matka je mladší než otec. 2. Vlana je dražší než hedvábi, tedy hedvábi je levnější než vlana. 3. Zimní den je kratší než letní, tedy letní je delší. 4. Železo je měkčí než ocel, tedy ocel je tvrdší. 5. Vodík je lehčí než kyslík, tak tedy kyslík je těžší. 6. Moře je větší než jezero, tedy jezero je menší. 7. Bratr je silnější než sestra, tedy sestra je slabší. 8. Je udělán beton pevnější než ocel, lehčí než voda. 9. Nové byty jsou mnohem pohodlnější než dřívější. 10. Povídka je menší než román. 11. Měsíc je blíže k Zemi než Slunce. 12. Karpatké hory jsou nižší než Kavkazské. 13. Černé moře je hlubší než Kaspické. 14. Ural je bohatší na užitečné nerosty než ostatní horské masivy na zeměkouli. 15. Hrom byl stále hlasitější. 16. Smrkový les je hustější než borový. 17. Africké podnebí je teplejší než počasí v Evropě. 18. Roztok je třeba udělat řidší. 19. Západní svahy And jsou prudší než východní. 20. Měď je lehčí než zlato, ale těžší než železo. 21. Na jaře je více sucho než na podzim. 22. Diamant je tvrdší než sklo. 23. Eukalyptové lesy v Austrálii jsou řidší než lesy v Evropě. 24. Bosporský průliv je užší než Dardanely. 25. Dněpr je širší než Don. 26. Pramenitá voda je čistší než říční. 27. Blýskalo se častěji a častěji. 28. Planeta Venuše je na nebi jasnější než všechny ostatní hvězdy a planety.

2)

1. В этом году я хотел бы заниматься какой-нибудь более интересной работой. 2. Эта квартира удобнее, чем та, которая у нас была раньше, но она и дороже. 3. Нет ничего легче, чем в этом убедиться. 4. Выпишите из доклада самые важные мысли. 5. Учитель дал ученикам лишь самые необходимые указания, как выполнить домашнее задание. 6. Билеты, которые я вам купил, самые дорогие. 9. Назовите несколько самых (наиболее) известных русских писателей. 8. Письменная работа Веры была лучше всех. 9. Хуже всего было больному позавчера. 10. Проще всего будет, если мы поговорим с глазу на глаз. 11. Это ценнейшая рукопись. 12. Его считают талантливейшим (способнейшим) работником. 13. Стол был накрыт новейшей скатертью. 14. Какая картина здесь самая дешёвая?

3)

velmi talentovaný žák, velmi významný vědec, krutý nepřítel, nejvěrnější přítel, velmi poctivý člověk, křičet bolestí při sebemenším pohybu, mluvit krásně čistým jazykem, udělat bez nejmenšího zaváhání, v nejhlubší úctě, přísná důtka (zákaz), nejnovější zpráva (informace), vyprávět do nejmenších podrobností, v nejkratší lhůtě, v nejbližší době, při hlubším zkoumání, dále

4)

богатейший урожай, скромнейший человек, интереснейшая история, важнейшее событие, новейшее открытие, труднейшее положение, редчайший случай, глубочайшие знания, кратчайший путь, величайший (талантливейший) поэт, мы ждём дальнейших известий, ближайшее расстояние, ближайшее будущее, глубочайшая тишина, строжайший контроль

5)

1. Здесь живёт один пожилой мужчина (господин). 2. Его попросили, чтобы он написал небольшой рассказ для детского журнала. 3. Он отправился в продолжительное путешествие в Словакию. 4. Мы хотим купить небольшой домик. 5. Наш директор вернётся после непродолжительного отсутствия завтра. 6. Он происходит из небогатой семьи. 7. В нашем городе имеется несколько довольно богатых семей. 8. Для наших гостей мы приготовили небольшие подарки.

6)

1. Мы говорили с лучшим актёром этого театра. 2. Нет ли у вас в продаже какого-нибудь лучшего сорта материала (получше)? 3. Нам больше понравилась именно эта маньяшая комната (поменьше). 4. Со своей старшей сестрой я не виделся уже несколько лет. 5. Дедушка Ян (самый) старший во всей семье. 6. (Самый) младший ребёнок бывает по большей части самый избалованный. 7. Я видел уже спортивные результаты похуже. 8. Работа у меня будет продолжаться по меньшей мере ещё четыре дня. 9. В худшем случае мы останемся ночевать в гостинице. 10. Мы поднялись на лифте с нижнего этажа на верхний.